

ΕΠΑΙΝΟΙ ΚΑΙ ΜΝΕΙΕΣ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

■ Άγγελος Αγγελίδης

Τις πέντε εξαγορές - επαίνους και τις επτά εύφημες μνείες που δόθηκαν στο πλαίσιο του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ιδεών με τίτλο "Δημιουργία & Ανάκτηση Κοινόχρηστων και Κοινοφελών Χώρων και Ανάδειξη Χώρων «Τοπόσημου» στην αστική περιοχή του Δήμου Θεσσαλονίκης" που προκηρύχθηκε, στις 11 Σεπτεμβρίου 2012, από το Δήμο Θεσσαλονίκης, σε συνεργασία με το ΤΕΕ/ΤΚΜ, και, ως προς τη διαγωνιστική του φάση, έληξε στις 6 Φεβρουαρίου 2013, παρουσιάζει το ΤΕΧΝΟΓΡΑΦΗΜΑ.

Υπενθυμίζεται ότι στον διαγωνισμό κατατέθηκαν 71 προτάσεις. Απονεμήθηκαν πέντε ισότιμα βραβεία των πέντε χιλιάδων ευρώ, πλέον ΦΠΑ, το καθένα και πέντε εξαγορές των χιλίων ευρώ έκαστη, καθώς και επτά εύφημες μνείες, μετά από υπόδειξη της Κριτικής Επιτροπής, προέδρος της οποίας ήταν ο δρ Αρχιτέκτων Μηχανικός Νίκος Σουλάκης.

Εξαιρετική πρώτη ύλη οι συμμετοχές στον διαγωνισμό

"Με την τελική κρίση του διαγωνισμού "Δημιουργία & Ανάκτηση Κοινόχρηστων και Κοινοφελών Χώρων στην αστική περιοχή του Δήμου Θεσσαλονίκης" ολοκληρώθηκε με επιτυχία μία προσπάθεια που ξεκίνησε το 2011 με τον αρχικό προγραμματισμό των εργασιών της Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Θεμάτων υπό τον γενικό τίτλο Μικροί Αρχιτεκτονικοί Διαγωνισμοί (ΜΑΔ). Την επεξεργασία και ολοκλήρωση των ΜΑΔ είχαν αναλάβει και ολοκλήρωσαν τα μέλη της μόνιμης επιτροπής Νίκος Σουλάκης και Σοφία Ξανθοπούλου.

Η αρχική σύλληψη των ΜΑΔ κληρονομήθηκε από την Επιτροπή Αρχιτεκτονικών Θεμάτων της θητείας 2008-2010, ωστόσο η αρχική ιδέα αναδομήθηκε εκ βάθρων και της αποδόθηκε άλλη φιλοσοφία, κλίμακα και περιεχόμενο που συνοψίζονται στα εξής καινοτόμα σημεία:

(α) διενέργεια μικρών ευέλικτων διαγωνισμών με αντικείμενο τον αστικό χώρο μικρής κλίμακας, και όχι επικεντρωμένο μόνο σε συγκεκριμένα σημεία υψηλού οικονομικού ή επικοινωνιακού ενδιαφέροντος.

(β) δημιουργία πλαισίου προδιαγραφών όπου οι τοπικές παράμετροι και η υλοποισιμότητα θα αποτελούν τον βασικό άξονα των προτάσεων

(γ) να δίδεται στους διαγωνιζόμενους η δυνατότητα κατάθεσης προτάσεων σε τόπους ελεύθερης επιλογής με προσδοκώμενο ένα πλούσιο αποτέλεσμα προβληματισμού και επιλύσεων Ουσιαστικά η νέα πρόταση εστίασε στην ανάδειξη του διαλόγου για τον δημόσιο χρηστικό χώρο της πόλης. Στόχος επίσης ήταν να ξεκινήσει μία συστηματική διαδικασία δημιουργίας και ανάκτησης του διάσπαρτου απαξιωμένου και αδρανούς αποθεματικού δημόσιου χώρου στο σύνολο της πόλης. Με αυτό το φιλόδοξο σκεπτικό κλήθηκαν να συμμετάσχουν όλοι οι Δήμοι του ΠΣΘ.

Οι παραπάνω επιλογές οδήγησαν στη διαμόρφωση των (Μικρών) Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών Ιδεών ενός σταδίου, σύμφωνα με την παρ. γ1 του αρθ.1 του "Νέου Πλαισίου Διενέργειας των Αρχιτεκτονικών Διαγωνισμών και Γενικά των Διαγωνισμών με απονομή Βραβείων", που

δίνει ευελιξία διαχείρισης των προτάσεων που θα κατατεθούν.

Το συνολικό πνεύμα των διαγωνισμών οδήγησε επίσης στην

(δ) απονομή ισότιμων βραβείων και επαίνων ως αποτέλεσμα διαγωνισμού με έναν σκοπό/στόχο και εντός ενός πλαισίου, ωστόσο με αντικείμενο πολυθεματικό. Στην περίπτωση του Δήμου Θεσσαλονίκης η προσθήκη του "Τοπόσημου" που βρίσκεται στα όρια της φιλοσοφίας των ΜΑΔ, αύξησε το επίπεδο πολυπλοκότητας τόσο για τους διαγωνιζόμενους όσο και για την αξιολόγηση των συμμετοχών.

Οι εβδομήντα μία συμμετοχές απέδειξαν έμπρακτα το μεγάλο ενδιαφέρον για το θέμα.

Οι προσεγγίσεις κάλυψαν ευρύ φάσμα προβληματισμού και επιλύσεων, από την συστηματική πολεοδομική ανάπλαση ως την εικαστική αντιμετώπιση του αστικού τοπίου και από την μεθοδική τακτοποίηση του δημόσιου χώρου ως την υπέρβαση των συμβατικών λειτουργιών, μορφών και χρήσεων του αστικού χώρου. Με βεβαιότητα αποτελούν στο σύνολό τους μία εξαιρετική πρώτη ύλη για την προώθηση ουσιαστικού διαλόγου που θα κορυφωθεί με την αναμενόμενη έκθεση των συμμετοχών.

Παράλληλα είναι ήδη σε εξέλιξη η διοργάνωση του διαγωνισμού στον Δήμο Κιλκίς σε συνεργασία με το ΤΕΕ μέσω της Μόνιμης Επιτροπής Αρχιτεκτονικών Θεμάτων ενώ θερμό ενδιαφέρον έχει δείξει και ο Δήμος Σερρών".

*Νίκος Σουλάκης, δρ Αρχιτέκτων Μηχανικός
πρόεδρος της κριτικής επιτροπής
του διαγωνισμού*

ΕΠΑΙΝΟΙ-ΕΞΑΓΟΡΕΣ

25051982AA

Η πρόταση είναι μια παλέτα καινοτόμων ιδεών που δεν έχουν μόνο σχεδιαστικό χαρακτήρα, αλλά διαμορφώνουν ένα νέο τρόπο ζωής! Εισάγονται νέες χρήσεις στο δημόσιο χώρο, προτείνεται περισσότερος χώρος για τη διέλευση των πεζών και αναβαθμίζονται τα υπάρχοντα άκτιστα υπολείμματα γης.

Πρώτο μέλημα των μελετητών ήταν ο ανασχεδιασμός των πεζοδρομίων και η προσβασιμότητα

τους από τα Α.Μ.Ε.Α. Άχρηστα δρομάκια πεζοδρομούνται, δρόμοι διπλής κατεύθυνσης μονοδρομούνται και η εύκολη μετακίνηση των πεζών γίνεται το κύριο μέλημα των σχεδιαστών.

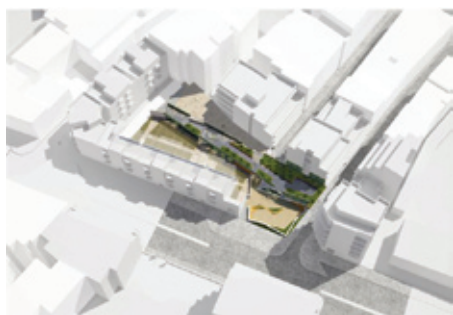
Δεύτερο στοιχείο της πρότασης αποτελούν τα τοπόσημα, δηλαδή τα αδιαμόρφωτα οικοπέδα - πλατείες, τα οποία αναδιαμορφώνονται και εμπλουτίζονται με αστικό εξοπλισμό, που κατασκευάζεται από ανακυκλώσιμα υλικά από τοπικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε αυτόν τον τομέα. Η ποιότητα του δημοσίου χώρου καθορίζεται όχι από μορφές αλλά από δράσεις. Η πρόταση χωρίζεται στις εξής 4 περιοχές: α. πλατεία β. αστικό πάρκο γ. πεζόδρομος δ. επεμβάσεις στη θάλασσα.

Τα πεζοδρόμια μπροστά από τα καταστήματα και στην μεγαλύτερη έκταση της περιοχής έχουν μια ζώνη για τους πελάτες, ενώ δίπλα υπάρχει διάδρομος με οδηγό για τυφλούς πλάτους 1,50 μ για ανεμπόδιση όδευση για πεζούς. Επιπλέον υπάρχουν παντού ράμπες θέσεις στάθμευσης για την εξυπηρέτηση των Α.Μ.Ε.Α.

Στη Βασ. Όλγας περισσότερες θέσεις στάθμευσης για άμεση ανάγκη βρίσκονται στην αριστερή πλευρά του δρόμου, ενώ στα δεξιά βρίσκεται λεωφορειολωρίδα για γρήγορη διέλευση. Οι θέσεις στάθμευσης για άμεση ανάγκη και τροφοδοσία βρίσκονται παραπλεύρως από τις βιτρίνες των καταστημάτων. Στην οδό Καλλιδοπούλου, η οποία γίνεται μονής κατεύθυνσης σε όλο το μήκος της και προτείνεται μελλοντικά η πεζοδρόμησή της, υπάρχουν μόνο από την δεξιά πλευρά θέσεις για στάθμευση άμεσης ανάγκης για να μη γίνεται κατάχρηση στις περιοχές κατοικίας και των πλατειών. Οι δρόμοι μικραίνουν, 4μ. πλάτος, ώστε να εξυπηρετούν μόνο ένα αυτοκίνητο και να μην σταθμεύουν ΙΧ. Φυτεύονται πολλές δένδροστοιχίες και γίνονται επεμβάσεις με νερό το οποίο πέφτει από ψηλά με σκοπό ο ήχος που παράγει να κόβει τον θόρυβο της κίνησης. Ο φωτισμός σε όλη την περιοχή της επέμβασης γίνεται με ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ηλιακούς συλλέκτες, και οι οποίοι χρησιμοποιούνται και σαν αναμεταδότες ασύρματου (Wi-Fi) internet. Επιπλέον ο φωτισμός ρυθμίζεται με τρόπο, ώστε να ακολουθεί ένα συγκεκριμένο μοτίβο (φωτορυθμικά) και να εξοικονομεί επιπλέον ενέργεια. Ο αστικός εξοπλισμός κυρίως στις δυο πλατείες (Καλλιδοπούλου με Όλγας και χαμηλότερα) βασίζεται στην upcycling (επανάχρηση) λογική με καθίσματα, όργανα γυμναστικής κ.τ.λ. κατασκευασμένα από τοπικούς καλλιτέχνες και σχεδιαστές με μηδενικό κόστος. Είναι κινητές και με αυτόν τον τρόπο οι πλατείες αλλάζουν μορφή και χαρακτήρα αναλόγως με τις εκάστοτε δράσεις που λαμβάνουν χώρα σε αυτήν.

12007700HV

Περιοχή παρέμβασης είναι οι οδοί Ολυμπιάδος και Ρακτιβάν στις παρυφές της Άνω Πόλης και συγκεκριμένα στα υπολειμματικά οικοπέδα στη συμβολή των οδών Π. Νιρβάνα και Λαμπουσιάδου με την οδό Ολυμπιάδος. Ο χώρος παρέμβασης αποτελείται από δύο οικοπέδα, ανάμεσα

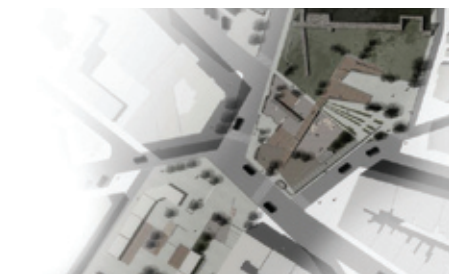

παιχνιδιού επί της Ολυμπιάδος, σε μια στάθμη ενδιάμεση μεταξύ της βόρειας και της νότιας πλευράς του οικοπέδου, με ταυτόχρονη υποβάθμιση ενός τμήματος του ακάλυπτου στο ικόπεδο της Πρόνοιας.

γ. Συνάρθρωση των τριών χωρικών ενότητων του αστικού κήπου επάνω σε μια ενδιάμεση ζώνη κατασκευών.

Το όριο μεταξύ των τριών περιοχών σχεδιάζεται ως μια αλυσίδα κατά κορυφήν τριγώνων που ελίσσεται στο χώρο. Οι πλευρές τους λειτουργούν άλλοτε ως χαμηλά τοιχάρια καθιστικών κι άλλοτε ως ψηλοί τοίχοι περιφραγής, σχηματίζοντας ράμπες πρόσβασης και κλιμακοστάσια ή τις εισόδους στις τρεις περιοχές. Μεταξύ των πλευρών των τριγώνων αναπτύσσονται κεκλιμένα επίπεδα-πρανή που επιλύουν με ομαλό τρόπο τις σημειακές υψομετρικές διαφορές, διαμορφώνοντας ένα «μαλακό» όριο με τα γύρω πεζοδρόμια.

54378200SK

σε μικρά και μεγάλα σχολικά συγκροτήματα, σε μια περιοχική κατοικίας χωρίς διαμορφωμένους ελεύθερους δημόσιους χώρους.

Πρόθεση του αγωνοθέτη είναι η αύξηση του δημόσιου χώρου, μέσω της ενδυνάμωσης του διάσπαρτου αδρανούς αποθεματικού αστικών χώρων μικρής κλίμακας και η ενεργοποίησή τους μέσω δυναμικών αστικών πεδίων από αστικές δυνάμεις και δράσεις των κατοίκων της πόλης, ώστε να αποτελούν πυρήνες οργάνωσης της γύρω περιοχής. Η κεντρική ιδέα για την παρέμβαση στην περιοχική διατυπώνεται ως η συνέργεια δύο βασικών κατευθύνσεων:

η πιλοτική μετατροπή του σε έναν αστικό κήπο και η δημιουργία ενός τοπικού πόλου έλξης παιδιών και εφήβων, με δυνατότητες για ελεύθερο παιχνίδι, εκπαιδευτικές δραστηριότητες, άτυπες συναντήσεις και αυθόρμητη έκφραση.

Η σχεδιαστική επίλυση των ζητημάτων για τον αστικό κήπο, έτσι ώστε να απευθύνεται ταυτόχρονα σε διαφορετικές κοινωνικές ομάδες και χωρικές κλίμακες, οδήγησε στην επεξεργασία χωρικών ενότητων με διαφορετικές ποιότητες:

1. Τον λαχανόκηπο. Τμήμα του κήπου, που βρίσκεται σε άμεση γειτνίαση με τις κατοικίες της Πρόνοιας, αποδίδεται όπως προορίζονταν αρχικά στους κατοίκους του συγκροτήματος, αλλά πλέον ως καλλιεργήσιμη γη.

2. Την κοινόχρηστη αυλή. Πρόκειται για έναν ήσυχο αστικό κήπο καλλωπιστικών και αρωματικών φυτών, με ελεύθερη πρόσβαση.

3. Τον χώρο παιχνιδιού σε περίοπτη κεντρική θέση επί της οδού Ολυμπιάδος. Επισημαίνει τη θέση του δημόσιου χώρου και ταυτόχρονα έλκει τον περαστικό στην «ανακάλυψη» του υπόλοιπου κήπου.

Για τη διαμόρφωση των τριών ενότητων χρήσεων σε έναν εν δυνάμει ενιαίο χώρο έγιναν οι παρακάτω σχεδιαστικοί χειρισμοί:

α. Κατάργηση της σύνδεσης της οδού Π. Νιρβάνα με την οδό Ολυμπιάδος και εκτροπή της προς την οδό Λαμπουσιάδου, ώστε να δημιουργηθεί Βρόγχος.

β. Δημιουργία ενός ενιαίου επιπέδου ως χώρου

Η περιοχική μελέτη, γνωστή και ως πλατεία Μουσκουνητή, βρίσκεται στο βορειο - δυτικό τμήμα της Θεσσαλονίκης και πιο συγκεκριμένα στη συμβολή των οδών Ολυμπιάδος, Κασσάνδρου και Στρατηγού Δουμπιώτη. Οι κύριες οδικές αρτηρίες που διατρέχουν τον κόμβο είναι η Κασσάνδρου και η προέκταση της Ολυμπιάδος και οι δύο ανακουφιστικές συνδετήριες οδοί της περιοχής ανατολικά του κόμβου. Στα βόρεια του κόμβου βρίσκεται η οδός Κλαυδιανού. Δευτερεύουσες οδοί, με σημαντική συμφόρηση είναι η Αιρηνιανής, στο κατώτερο τμήμα Ηφαιστίωνος, που διατρέχει την περιοχική και η κατάληξη της Στρατηγού Δουμπιώτη.

Στόχος της πρότασης είναι η ενεργοποίηση της ταυτότητας της πλατείας και της πολεοδομικής της λειτουργίας με την κατάργηση του υφιστάμενου «κόμβου» και ενοποίηση μεγάλου τμήματος της σημερινής κυκλικής κυκλοφοριακής διάταξης με την υφιστάμενη πλατεία.

Τα «όρια» της πλατείας επαναπροσδιορίζονται. Ο κυκλικός κόμβος καταργείται και προκύπτει ενιαία η νέα πλατεία Μουσκουνητή. Με τις νέες χαράξεις, το τμήμα αυτό αποκτά ευκολότερη

πρόσβαση και σύνδεση με τον αστικό ιστό και αποτελεί πλέον μέρος του αρχαιολογικού περιπάτου της πόλης της Θεσσαλονίκης.

Στόχος είναι η ένταξη του αρχαιολογικού στοιχείου στη νέα κατάσταση και η δημιουργία ενός χώρου που θα συνδυάζει το παλιό με το νέο και σύγχρονο σχεδιασμό. Στο προβληματικό σημείο κυκλοφορίας, δηλαδή στην ανατολική πλευρά της περιοχής μελέτης υπάρχει όχληση και ηχορύπανση εξαιτίας της κατάληξης των οδών Κασσάνδρου και Ολυμπιάδος. Εδώ υψώνεται ένα νέο τείχος-όριο από μπετόν δημιουργώντας το «περικλειστο» σημείο της παρέμβασης.

Ταυτόχρονα, το προστατευμένο τμήμα διαμορφώνεται χαμηλότερα, υψομετρικά, από την υπόλοιπη πλατεία. Στα δυτικά, το όριο γίνεται πιο χαλαρό και διάτρητο επιδιώκοντας μια συνδιαλλαγή της συνολικής διάταξης με την αρχαιολογική διαδρομή και τον αστικό χώρο που την περιβάλλει. Παράλληλα δημιουργεί ένα παιχνίδι πλήρους και κενού στο χώρο και προστατευμένα στοιχεία μικρότερης κλίμακας, για τους χρήστες. Τα στοιχεία αυτά βρίσκονται σε όλο το μήκος της δυτικής πλευράς, ενώ επεκτείνονται δημιουργώντας στάσεις και μέσα στην περιοχική πλατεία για χρήση από τους επισκέπτες (διάχυση).

Ο σχεδιασμός ενοποιεί χωρικά τα «απομεινάρια» του παρελθόντος με τα λειτουργικά στοιχεία της πλατείας, λαμβάνοντας υπόψη την ιστορική συνέχεια, τον αστικό ιστό, το απαραίτητο φυσικό στοιχείο και την ανθρώπινη κλίμακα. Επιπλέον, η διαμόρφωση του δημόσιου χώρου διαχέεται και στα γύρω οικοδομικά τετράγωνα. Προτείνεται η χωρική σύνδεση της πλατείας με τον χώρο της παλιάς λαχαναγοράς και η ένταξη της στο συνολικό σχεδιασμό.

Σκοπός της πρότασης είναι η ενίσχυση του λειτουργικού χαρακτήρα της νέας πλατείας ως δημόσιου κοινόχρηστου χώρου, η δημιουργία ενός περιβάλλοντος που επιτρέπει την άμεση επαφή με τον αρχαιολογικό χώρο και η συγκέντρωση χρηστών για όλες τις δημόσιες δραστηριότητες.

37417279LF

ΤΑ ΠΕΝΤΕ ΙΣΟΤΙΜΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΙΔΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 13

Πρόθεση της πρότασης είναι η δημιουργία ενός χαρακτηριστικού σημείου που θα εμπλέκεται άμεσα με τον αστικό ιστό, αυξάνοντας τον δημόσιο χώρο και προσφέροντας το υπόβαθρο μιας ποιοτικής αναβάθμισης της καθημερινότητας. Πιο συγκεκριμένα, ως προς τη χωροθέτηση, το τοπίοσημο- "Πλωτό Σημείο"- τοποθετείται στη συμβολή δύο χαρακτηριστικών και μεγάλης σημασίας αξόνων της Θεσσαλονίκης: του άξονα "Hebgarð" και της "3ης Σεπτεμβρίου". Ο πρώτος άξονας, σχεδιασμένος το 1917 συμπυκνώνει σύμβολα της πόλης που σχηματίστηκαν τον 20ο αιώνα ενώ ο δεύτερος, πολλές σημαντικές σύγχρονες λειτουργίες.

Γνώμονας της πρότασης είναι η κατασκευαστική υλοποισιμότητα. Προτείνεται η τοποθέτηση μιας πλωτής κατασκευής σύμφωνα με τις αρχές της ναυτικής αρχιτεκτονικής. Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί μετά από σχετική προσαρμογή υπάρχον ναυτικό σκάφος. Η ακινοσία της εξέδρας και της προβλήτας επιτυγχάνεται με τη βύθιση όγκων σκυροδέματος και μέσω της σύνδεσης αυτών με το τοπίοσημο. Η λύση αυτή είναι σύμφωνη με τις αρχές της αειφορίας αφού μελλοντική απομάκρυνση της κατασκευής δεν πληγώνει το περιβάλλον.

Το στεγάστρο αποτελείται από τεχνολογικά αναβαθμισμένο πανί εξωτερικού χώρου, ειδικό για αρχιτεκτονικές χρήσεις με ενσωματωμένη μεμβράνη θερμοπροστασίας. Η επιλογή του συγκεκριμένου υλικού επιβλήθηκε από τη συγκεκριμένη γεωμετρία.

Η ελεύθερη σύνθεση του στεγάστρου κορυφώνεται σε δεκαεπτά εξάρσεις του υλικού καθ' ύψος στις οποίες διανοίγονται οπές διαφόρων διαμέτρων. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τα θερμά ρεύματα αέρα που έχουν την τάση να ανεβαίνουν ψηλά και που υπό άλλες συνθήκες θα εγκλωβίζονταν στο κοίλο του στεγάστρου, τώρα διευκολύνονται και απελευθερώνονται στην ατμόσφαιρα μέσω των οπών. Η κίνησή τους αυτή αναγκάζει τις ψυχρότερες μάζες αέρα να κινηθούν επίσης και να καλύψουν το κενό, σχηματίζοντας έτσι ρεύματα αέρα με ευεργετικά αποτελέσματα για το μικροκλίμα. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, το πανί του στεγάστρου φέρει θερμοπροστατευτική τεχνολογία συμβάλλοντας στις καλύτερες περιβαλλοντικές συνθήκες.

Όπως αναφέρθηκε πιο πάνω, προτείνεται η τοποθέτηση μιας πλωτής κατασκευής σύμφωνα με τις αρχές της ναυτικής αρχιτεκτονικής. Είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί μετά από σχετική προσαρμογή υπάρχον ναυτικό σκάφος. Η ακινοσία της εξέδρας και της προβλήτας επιτυγχάνεται με τη βύθιση όγκων σκυροδέματος και μέσω της σύνδεσης αυτών με το τοπίοσημο. Η λύση αυτή είναι σύμφωνη με τις αρχές της αειφορίας αφού αποφεύγονται οι υποβρύχιες ανασκαφές που μπορούν να διαταράξουν το οικοσύστημα, ενώ ταυτόχρονα μια πιθανή μελλοντική απομάκρυνση της κατασκευής δεν πληγώνει το περιβάλλον. Ο συγκεκριμένος τρόπος στερέωσης της κατασκευής επιτρέπει την πιλοτική εφαρμογή της και σε άλλα σημεία του παραλιακού μετώπου της Θεσσαλονίκης διευκολύνοντας έτσι το σχηματισμό ενός σημειολογικού οργανισμού, δικτυακά συνδεδεμένου.

17254288ΑΠ

Η επιλογή της περιοχής μελέτης έγινε με κριτήριο την ανάγκη για άμεση βελτίωση της καθημερινής λειτουργίας της πόλης, του δημόσιου χώρου της και της καθημερινής ζωής των κατοίκων της καθώς και της χωροθέτησης του τοπίοσημου. Η ανάγκη αυτή κρίνεται μεγαλύτερη στην περιοχή που ορίζεται από το μέτωπο της νέας παραλίας και εισχωρεί μέχρι τα ίχνη της υπό κατασκευή γραμμής του μετρό.

Από το ευρύτερο δίκτυο επελέγη ένα τμήμα για λεπτομερέστερη ανάλυση και συγκεκριμένα τους οδικούς άξονες Φλέμινγκ-Καλλιδοπούλου και Αναλήψεως.

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΦΛΕΜΙΝΓΚ-ΚΑΛΛΙΔΟΠΟΥΛΟΥ

- Στο τμήμα της οδού Φλέμινγκ προτείνεται δι-απλάτωση των πεζοδρομίων και ενίσχυση της φύτευσης, καθώς και η διευκόλυνση της κίνησης από και προς το σχολείο.
- Μετατροπή της οδού Καλλιδοπούλου σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας με προδιαγεγραμμένες θέσεις στάθμευσης και ποδηλατοδρόμο, ενίσχυση της φύτευσης και δημιουργία χώρων στάσης.
- Διευκόλυνση της κίνησης από και προς το θέατρο Φλέμινγκ στην οδό Μισραχή και μετατροπή της σε αμιγή πεζόδρομο.
- Μετατροπή της οδού Σταματοπούλου σε αμιγή πεζόδρομο
- Σχεδιασμός και ενεργοποίηση του αστικού κενού επί των οδών Στρατηγού Καλλιδοπούλου και Βασιλίσσης Όλγας.
- Ανάπλαση και διαμόρφωση του ελεύθερου χώρου επί των οδών Κων/λεως και Σόλωνος και παράλληλα τη μετατροπή των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων.

ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ

- Μετασχηματισμός τμήματος της οδού Αναλήψεως σε αμιγή πεζόδρομο (εικ.7) και παράλληλη χάραξη ποδηλατοδρόμου, δημιουργία χώρων στάσης και ενίσχυση της φύτευσης.
- Μετατροπή της οδού Αναλήψεως σε δρόμο ήπιας κυκλοφορίας σε όλο το μήκος της και ενσωμάτωση ποδηλατοδρόμου.
- Σύνδεση της επέμβασης με το Μορφωτικό

Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) και της οδού αναλήψεως με το νέο τοπίοσημο της νέας παραλίας.

Ως τοπίοσημο της νέας παραλίας προτείνεται μία πλατφόρμα, που ως νοητή προέκταση της Αναλήψεως «εισέρχεται» κάθετα στο θαλάσσιο μέτωπο, αναλαμβάνοντας το ρόλο της «έναντης πρότασης» («platform 9»), εξυπηρετεί τις ανάγκες των κατοίκων της πόλης και των τουριστών που γεμίζουν τη νέα αναπλασμένη παραλία σήμερα (άθληση, στάση-ξεκούραση, ψάρεμα κ.ά.). Επιπλέον παρέχει τη δυνατότητα παράκτη-ας στάθμευσης σκαφών στη μαρίνα της.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του τοπίοσημου αποτελεί το μικρό ορθογωνικό κτήριο που «ίπταται» πάνω από την πλατφόρμα και φέρει διπλή λειτουργία: ως διαδραστικό κέντρο ηλεκτρονικής πληροφόρησης με information points και qr codes που προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες για το ιστορικό υπόβαθρο της πόλης και παραλίας, αλλά και ως café-αναψυκτήριο με θέα το Θερμαϊκό. Για την εξωτερική επικάλυψη του κτηρίου προτείνεται διάτρητη λαμαρίνα που επιτρέπει την καλύτερη θέα από το εσωτερικό και προσδίδει πιο εντυπωσιακό και διακριτό χαρακτήρα στο σημείο, τονίζοντας τον «τοπίοσημο» χαρακτήρα της πλατφόρμας.

ΕΥΦΗΜΕΣ ΜΝΕΙΕΣ

AB11202116

Η πρόταση για τη διαμόρφωση του περιβάλλοντα χώρου της αγοράς του Βαρδαρίου και των δυτικών τειχών καθορίστηκε λαμβάνοντας υπόψη τον ιστορικό και πολιτισμικό χαρακτήρα της περιοχής, τις σύγχρονες λειτουργικές αστικές προτεραιότητες και χαρακτηριστικές περιβαλλοντικές παραμέτρους.

Οι τρεις κατευθυντήριοι άξονες της πρότασης είναι η ανάδειξη του μνημείου και του τόπου που το περιβάλλει, η προσαρμογή και κάλυψη των σύγχρονων κοινωνικών και οικονομικών αναγκών της περιοχής, αλλά και της πόλης και η ανάδειξη και διαχείριση ιδιαίτερων οικολογικών χαρακτηριστικών του τοπίου. Μεταξύ άλλων προτείνονται: οργάνωση των υπαίθριων χώρων, δημιουργία νέας αγοράς, χώροι στάθμευσης, επιβίβασης-αποβίβασης, σκίαστρα, σημεία στάσεων, δημιουργία νέου τοπίοσημου για την περιοχή.

00776900ES

Ο εξεταζόμενος χώρος - εμβαδού περίπου 420τμ - οριοθετείται δυτικά από τον πεζοδρόμο της οδού Ιωλκού, νότια από την οδό Καλλιόπης (μικρής δυναμικότητας), ανατολικά από δρόμο (επίσης μικρής δυναμικότητας) και στο Βορρά από τμήμα πεζοδρόμου. Η πλατεία - παιδική χαρά διαμορφώνεται σε δύο ξύλινα decks - επίπεδα με μικρή υψομετρική διαφορά, ενώ ο πεζοδρόμος της Ιωλκού, που αντιμετωπίζεται ως μέρος της ανάπλασης, ακολουθεί τη φυσική κλίση του εδάφους, διευκολύνοντας την πορεία ατόμων με κινητικά προβλήματα και την πρόσβασή τους στην πλατεία. Στο ψηλότερο deck-στο βορειότερο τμήμα- διαμορφώνεται χώρος στάσης, που καλύπτεται από μεταλλικό στέγαστρο, τμήμα του οποίου γίνεται ξύλινη πέργολα.

27251323BA

Το υπό διαμόρφωση οικόπεδο αφορά έναν μη «ενεργό» χώρο και βρίσκεται επί της οδού Μαρτίου, στο ύψος πάνω από την οδό Δελφών. Ο σχεδιασμός του βασίζεται στην ιδέα ενός χρωματιστού «χαλιού», που δημιουργεί ένα φιλικό και ελκυστικό αστικό τοπίο για τους χρήστες του. Το «χαλί» αυτό απλώνεται στην υπό διαμόρφωση επιφάνεια, κόβεται, τσαλακώνεται, δημιουργεί χώρους και θέτει όρια. Ο δημόσιος χώρος πλέον δηλώνεται με σαφή χαρακτήρα - μέσω της χρήσης ενός απλού εργαλείου, όπως είναι το χρώμα -, δίνοντας προτεραιότητα πλέον στον πεζό, τον πολίτη, τον χρήστη. Το «χαλί» αγκαλιάζει και ενοποιεί τα δύο οικόπεδα, αλλά και το δρόμο, καταλαμβάνει εξ'ολοκλήρου τον χώρο και τον κάνει «δικό του».

31122403BC

Η περιοχή της μελέτης και η ευρύτερη περιοχή του δυτικού κέντρου της Θεσσαλονίκης δεν κατοικήθηκαν ποτέ από ευκατάστατες οικογένειες, όμως η προνομιακή τους θέση στην είσοδο της πόλης έδωσαν τη δυνατότητα ανάπτυξης εμπορικών χρήσεων. Η σημερινή ύψωση της περιοχής δεν συνδέεται μόνο με τη γενική υποβάθμιση του δημόσιου χώρου, αλλά και με τη συνεχή απομάκρυνση των χρήσεων αυτών που αφήνει τα ισόγεια άδεια, δημιουργώντας μια αίσθηση εγκατάλειψης και ανασφάλειας. Ελάχιστοι από τους παλαιότερους κατοίκους έχουν απομείνει και τώρα τα διαμερίσματα κατοικούνται κυρίως από μέτοικους.

38910108AU

Το τοπίο που προτείνεται είναι η θέα του παραλιακού μετώπου της Θεσσαλονίκης. Το τοπίο που συμβολικά την αντιπροσωπεύει είναι το ηθολογικό επιθαλάσσιο πανόραμα που σχεδιάζεται στην πρόταση. Η επίτευξη της περιστροφικής κίνησης που εξαγγέλλεται βασίζεται στη μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των επισκεπτών του πανοράματος. Μια συνεργασία ανάμεσα στους επισκέπτες είναι που προετοιμάζεται για να αναδείξει, έστω και εφήμερα, μια μορφή συλλογικότητας. Τα κινητά μέρη της κατασκευής είναι δύο. Αυτά που πραγματοποιούν μία περιστροφική κίνηση γύρω από το κέντρο της κυκλικής επιθαλάσσιας εξέδρας (μεσαίος δακτύλιος) και αυτά που κινούνται στον άξονά τους παλινδρομικά. Η κίνηση προκαλείται αποκλειστικά και μόνο από τον επισκέπτη και όχι με υποβοήθηση από άλλα μηχανικά μέσα.

00852500TN

Στο οργανικό, ασχεδιαστό και απρογραμματιστό αστικό τοπίο της Άνω Πόλης, επανεισάγονται δομές, λειτουργίες και μορφές που στο παρελθόν διαμόρφωσαν τον οικισμό και του προσέδωσαν τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του, αποτελώντας σημεία αναφοράς. Οι έννοιες αυτές επαναπροσδιορίζονται και προσαρμόζονται στα τρέχοντα δεδομένα του χώρου και στις ανάγκες των χρηστών του - κατοίκων ή επισκεπτών. Η πρόταση αποσκοπεί στη δημιουργία μιας συνολικής εικόνας και σε ένα ενιαίο βίωμα του χώρου, απόλυτα σύγχρονο το οποίο ταυτόχρονα μεταφέρει, αποτελώντας οργανική συνέχεια του μετασχηματιζόμενου χώρου και χρόνου, όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά και τις ποιότητες που διαμόρφωσαν την Άνω Πόλη και της προσέδωσαν την ιδιαίτερη ταυτότητά της.

10101010XY

Η υπό μελέτη περιοχή τοποθετείται στο νοτιό οικοδομικό τετράγωνο που δημιουργείται από τις οδούς Γαμβέτα, Μητροπούλου, Κων/πόλεως και Μπότσαρη. Κρίνεται απαραίτητη η συνένωση του συμπλέγματος των πάρκων. Το πιθανότερο είναι πως μια απλή εξυγίανση και ανακατασκευή του χώρου θα αποτελούσε μόνο μια μονομερή υλική αναβάθμιση. Η πρόταση λοιπόν συμπεριλαμβάνει ένα δίκτυο προσωρινών κατασκευών, διάσπαρτων κατά μήκος της διαδρομής, ενώ η ίδια η χρήση τους έχει να κάνει με την αναμόρφωση και τον σχεδιασμό της περιοχής από τους κατοίκους - χρήστες. Οι κατασκευές λοιπόν που δημιουργούνται μπορεί να είναι μικρά αστικά θερμοκήπια - εργαστήρια κηπευτικής, δωμάτια συναντήσεων κατοίκων, χώροι διαδικτύου καθώς και μικρές κατασκευές εγκιβωτισμένης γης (terrarium). ■